29 maximumscore 2

twee van de volgende antwoorden:
- te kunnen spreken met de ander zoals je met jezelf spreekt / volkomen jezelf te kunnen zijn bij de ander
- dat de ander meeleeft met jouw voorspoed
- dat de ander meeleeft met jouw tegenspoed / nog meer dan jijzelf lijdt onder jouw tegenspoed

Of woorden van overeenkomstige strekking.

per juist antwoord 1

30 maximumscore 1

(hartelijke) genegenheid (regel 9)

31 maximumscore 1

retorische vraag

Opmerking
Niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'parallellisme'.

32 maximumscore 1

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:
- (Ja,) Atticus is begaan met Cicero's verdriet / Cicero kan zijn verdriet goed met Atticus delen; daarmee voldoet Atticus aan Laelius' omschrijving dat een goede vriend met je meelijdt / het beste met je voorheeft.
- (Nee,) Atticus doet (weliswaar) zijn best / doet alles om Cicero op te beuren; Cicero schrijft echter niet, dat Atticus meer lijdt onder Cicero's verdriet/ellende dan Cicero zelf.

Opmerking
Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 33 (regel 1)

33 maximumscore 2

Nemo nostrum idem est in senectute,
Niemand van ons is in/tijdens (de/zijn) ouderdom / op (een) hoge leeftijd dezelfde/hetzelfde

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 34 (regel 1)

34 **maximumscore 1**

qui fuit iuvenis;
die/als hij was als (een) jongeman / in zijn/de jeugd

Niet fout rekenen: die/als hij jong was

Kolon 35 (regel 1-2)

35 **maximumscore 2**

nemo nostrum est idem mane, qui fuit pridie.
niemand van ons is 's morgens / (op) de/een volgende ochtend (vroeg) dezelfde/hetzelfde, die/als hij (op) de/een vorige dag was

Wanneer **nemo nostrum est idem, qui** op dezelfde manier onjuist is vertaald als **Nemo nostrum idem est, qui** (kolon 33-34), hier niet meer aanrekenen.
Wanneer **fuit** op dezelfde manier onjuist is vertaald als **fuit** in kolon 34, hier niet meer aanrekenen.

Kolon 36 (regel 2)

36 **maximumscore 2**

Corpora nostra rapiuntur fluminum more.
Onze lichamen gaan snel voorbij zoals (de) rivieren / (het) water

Niet fout rekenen: **fluminum** een rivier

Kolon 37 (regel 3)

37 **maximumscore 1**

Quicquid vides,
Wat je ook maar ziet / Al(les) wat je ziet/waarneemt

Kolon 38 (regel 3)

38 **maximumscore 1**

currit cum tempore.
vergaat (tegelijk) met (de) tijd

Niet fout rekenen: **tempore** met de dag/situatie

Kolon 39 (regel 3)

39 **maximumscore 2**

Nihil ex iis, (kolon 40), manet.
Niets/Geen van die dingen / Niets van datgene blijft (bestaan)

Niet fout rekenen: **ex** (van)uit
Niet fout rekenen: **iis** hetgeen / de dingen

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 40 (regel 3)

40 **maximumscore 1**

quae videmus
die/wat we zien/waarnemen

Kolon 41 (regel 4)

41 **maximumscore 2**

Ego ipse, (kolon 42) (kolon 43), mutatus sum.
Ik ben zelf veranderd / Ik veranderde zelf / Ikzelf, ik ben veranderd / veranderde

Niet fout rekenen: **ipse** ook/evenzeer
Niet fout rekenen: **mutatus sum** ik werd veranderd

ipse precies/juist	1
ipse heer des huizes / op mezelf/zichzelf / uit eigen beweging	0
ipse niet vertaald	1
mutatus sum (ik) word veranderd / verander	1

Kolon 42 (regel 4)

42 **maximumscore 1**

dum loquor
terwijl ik zeg

Niet fout rekenen: terwijl ik zei
Niet fout rekenen: **loqui** spreken/praten

dum totdat	0

Kolon 43 (regel 4)

43 **maximumscore 1**

mutari ista
dat die/deze dingen veranderen / dat dat/dit verandert

Niet fout rekenen: dat die/deze dingen veranderd worden / dat dat(gene)/dit veranderd wordt
Niet fout rekenen: **mutari** vertaald met onvoltooid verleden tijd
Wanneer **mutari** met dezelfde onjuiste betekenis is vertaald als in kolon 41, hier niet meer aanrekenen.

Kolon 44 (regel 4)

44 **maximumscore 1**

Hoc est,
Dit / Het volgende is (het)

Niet fout rekenen: **Hoc** Dat

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 45 (regel 4-5)

45 **maximumscore 1**

quod ait Heraclitus:
wat Heraclitus zegt/beweert/zei/beweerde

De uitspraak van Heraclitus staat voorvertaald in de opgave:
"Als iemand zegt dat hij tweemaal in dezelfde rivier is gestapt, dan is dat waar, maar toch ook niet waar."

Kolon 46 (regel 6-7)

46 **maximumscore 2**

Manet enim idem fluminis nomen,
De naam van/voor de/een rivier / (het) water / Een naam voor een rivier blijft immers dezelfde/hetzelfde/gelijk

Niet fout rekenen: Want dezelfde naam van/voor de/een rivier / (het) water blijft (bestaan)
Niet fout rekenen: **fluminis nomen** de naam rivier/'rivier'
idem verbonden met **fluminis** 0

Kolon 47 (regel 7)

47 **maximumscore 1**

aqua transmissa est.
het water is verder gestroomd / stroomde verder

Niet fout rekenen wanneer in de vertaling 'maar' of 'alleen/slechts' is toegevoegd.

Kolon 48 (regel 8)

48 **maximumscore 2**

Hoc in amne manifestius est
Dit is bij/in een/de rivier/stroom duidelijker (zichtbaar)

Niet fout rekenen: **Hoc** Dat
Hoc amne deze/die rivier/stroom 0
manifestius (over)duidelijk (zichtbaar) 1
manifestus elke andere betekenis dan '(over)duidelijk (zichtbaar)' of een synoniem daarvan 0

Kolon 49 (regel 8)

49 **maximumscore 1**

quam in homine.
dan bij/in een/de mens

Niet fout rekenen: **homo** man

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 50 (regel 8-9)

50 **maximumscore 2**

Sed nos quoque non minus velox cursus praetervehit,
Maar ook ons sleurt een niet minder snelle stroom/stroming/vaart/snelheid mee

Niet fout rekenen: Maar ook wij worden in/door een niet minder snelle stroom/stroming/vaart/snelheid meegesleurd
Niet fout rekenen: **non minus velox** net zo snelle / even snelle
Niet fout rekenen: **minus velox cursus** kleinere snelle stroom/stroming/vaart/snelheid
Niet fout rekenen: **cursus** de stroom/stroming/vaart/snelheid

Kolon 51 (regel 9)

51 **maximumscore 2**

et ideo admiror dementiam nostram,
en daarom verbaas ik mij over onze dwaasheid/waanzin

Kolon 52 (regel 9-10)

52 **maximumscore 2**

quod tantopere amamus
(om)dat we zo(zeer) houden van

quod amamus waarvan we houden 0

Kolon 53 (regel 10)

53 **maximumscore 2**

rem fugacissimam, corpus,
een zeer/uiterst vergankelijk ding/iets, ons/het lichaam

Niet fout rekenen: **rem fugacissimam** het vergankelijkste ding/iets / het zeer vergankelijke ding/iets
Niet fout rekenen: **corpus** een lichaam
Niet fout rekenen: **corpus** namelijk ons/het/een lichaam
res toestand/feit 1
res elke andere betekenis dan ‘ding/iets/toestand/feit’ of een synoniem daarvan 0

Kolon 54 (regel 10)

54 **maximumscore 1**

timemusque,
en (dat/omdat we) bang zijn

Niet fout rekenen: **timemusque** en we zijn bang

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 55 (regel 10-11)

55 **maximumscore 1**

ne quando moriamur,
dat we ooit sterven

Niet fout rekenen: dat we ooit zullen sterven

De woorden cum t/m sit (regel 11) zijn voorvertaald als:
'terwijl elk nieuw moment de dood van onze vorige toestand inhoudt'.

Kolon 56 (regel 11-12)

56 **maximumscore 1**

Vis tu non timere, ne semel fiat,
Je moet niet bang zijn dat een keer / (ooit) eens gebeurt

Niet fout rekenen: **fiat** het gebeurt
Niet fout rekenen: **fiat** zal gebeuren

Kolon 57 (regel 12)

57 **maximumscore 1**

quod cotidie fit!
wat dagelijks / dag na dag / elke dag gebeurt

quod omdat 0

Niet fout rekenen wanneer **ne semel fiat** (kolon 56) en kolon 57 samen vertaald zijn als 'dat het een keer gebeurt, omdat het dagelijks gebeurt'.
Wanneer **fieri** met dezelfde onjuiste betekenis is vertaald als in kolon 56, hier niet meer aanrekenen.